

Права на об'єкти інтелектуальної власності, створені в КНТЕУ

Центр трансферу технологій

Об'єкти інтелектуальної діяльності, створені працівником у процесі виконання ним своїх трудових обов'язків, прийнято називати службовими.

у ст. 1 Закону України "Про авторське право й суміжні права" N 3792 від 23.12.93 р. дається наступне визначення службового твору:

- це твір, створений автором у порядку виконання службових обов'язків у відповідності зі службовим завданням або трудовим договором (контрактом) між ним і роботодавцем.

Згідно ст. 1 Закону України "Про охорону прав на винаходи й корисні моделі" N 3687 від 15.12.93 р. службовий винахід (корисна модель) - це винахід (корисна модель), створена працівником:

- у зв'язку з виконанням службових обов'язків або дорученням роботодавця за умови, що трудовим договором (контрактом) не передбачене інше;
- с використанням досвіду, виробничих знань, секретів виробництва, а також обладнання роботодавця.

Виникнення авторського права (Стаття 437, Цивільний кодекс України)

1. Авторське право виникає з моменту створення твору.
2. Особа, яка має авторське право, для сповіщення про свої права може використовувати спеціальний знак, встановлений законом.

Права автора й роботодавця на службові твори: (ст. 16 Закону України "Про авторське право й суміжні права")

1. **Авторське особисте немайнове право** на службовий твір належить його автору.
2. **Виняткове майнове право** на службовий твір належить **роботодавцю**, якщо інше не передбачено трудовим договором (контрактом) і (або) цивільно-правовим договором між автором і роботодавцем.
3. За створення й використання службового твору автору призначена авторська винагорода, розмір і порядок виплати якої встановлюється трудовим договором (контрактом) і (або) цивільно-правовим договором між автором і роботодавцем.

Особисті немайнові права автора (Стаття 423 та стаття 438, Цивільний кодекс України).

1. Особистими немайновими правами інтелектуальної власності є:
  - 1) право на визнання людини творцем (автором, виконавцем, винахідником тощо) об'єкта права інтелектуальної власності;
  - 2) право перешкоджати будь-якому посягання на право інтелектуальної власності, здатному завдати шкоди честі чи репутації творця об'єкта права інтелектуальної власності;
  - 3) інші особисті немайнові права інтелектуальної власності, встановлені законом:
    - вимагати зазначення свого імені у зв'язку з використанням твору, якщо це практично можливо;
    - забороняти зазначення свого імені у зв'язку з використанням твору;
    - обирати псевдонім у зв'язку з використанням твору;
    - на недоторканність твору.
2. Особисті немайнові права інтелектуальної власності належать творцеві об'єкта права інтелектуальної власності. У випадках, передбачених законом, особисті немайнові права інтелектуальної власності можуть належати іншим особам.
3. Особисті немайнові права інтелектуальної власності не залежать від майнових прав інтелектуальної власності.
4. Особисті немайнові права інтелектуальної власності не можуть відчужуватися (передаватися), за винятками, встановленими законом.

Майнові права інтелектуальної власності на твір (Стаття 424 та Стаття 440, Цивільний кодекс України).

Майновими правами інтелектуальної власності на твір є:

- право на використання твору;
- виключне право дозволяти використання твору;
- право перешкоджати неправомірному використанню твору, в тому числі забороняти таке використання;
- інші майнові права інтелектуальної власності, встановлені законом.

Використання твору (Стаття 441, Цивільний кодекс України).

Використанням твору є його:

- 1) опублікування (випуск у світ);
- 2) відтворення будь-яким способом та у будь-якій формі;
- 3) переклад;
- 4) переробка, адаптація, аранжування та інші подібні зміни;
- 5) включення складовою частиною до збірників, баз даних, антологій, енциклопедій тощо;
- 6) публічне виконання;
- 7) продаж, передання в найм (оренду) тощо;
- 8) імпорт його примірників, примірників його перекладів, переробок тощо.

Стаття 34. Закон України «Про наукову і науково-технічну діяльність» Верховна Рада України; Закон від 13.12.1991 № 1977-XII

Майнові права інтелектуальної власності на об'єкти права інтелектуальної власності (крім випадків, визначених законом), створені за державні кошти або за кошти вищого навчального закладу, залишаються за науковою установою - виконавцем відповідних форм (видів) науково-технічної діяльності.

Закон України «Про вищу освіту» Верховна Рада України; Закон від 01.07.2014 № 1556-18

Стаття 69. **Права інтелектуальної власності та їх захист**

1. Набуття, охорона та захист прав вищих навчальних закладів та учасників освітнього процесу щодо результатів наукової, науково-технічної та інших видів діяльності забезпечуються відповідно до закону.

2. Вищі навчальні заклади мають право розпоряджатися майновими правами інтелектуальної власності на об'єкти права інтелектуальної власності.

3. Витрати державних і комунальних вищих навчальних закладів, понесені у зв'язку із забезпеченням правової охорони на об'єкти права інтелектуальної власності, майнові права на які набуті в установленому законом порядку, здійснюються за рахунок власних надходжень вищого навчального закладу.

4. Об'єкти права інтелектуальної власності підлягають оцінці. За результатом оцінки їх вартість відображається у бухгалтерському обліку вищого навчального закладу у порядку, передбаченому законом.

5. Вищі навчальні заклади здійснюють заходи з впровадження, включаючи трансфер технологій, об'єктів права інтелектуальної власності, майнові права на які вони набули.

6. Вищі навчальні заклади здійснюють заходи із запобігання академічному плагіату - оприлюдненню (частково або повністю) наукових результатів, отриманих іншими особами, як результатів власного дослідження та/або відтворенню опублікованих текстів інших авторів без відповідного посилання.

7. Договір про створення об'єкта права інтелектуальної власності за замовленням має визначати способи, умови та порядок здійснення відповідних майнових прав інтелектуальної власності.